

Η ΕΟΚ

και οι Ελληνες
ελαιοπαραγωγοί

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η σημασία οὐ λαδιού τὴν ἑλληνικὴ ὀικονομία

Ἡ ἐλιά αποτελεί ἀπὸ πολὺ παλιὰ
μιά ἀπὸ τίς βασικὲς γιὰ τὴν
πατρίδα μας καλλιέργειες.

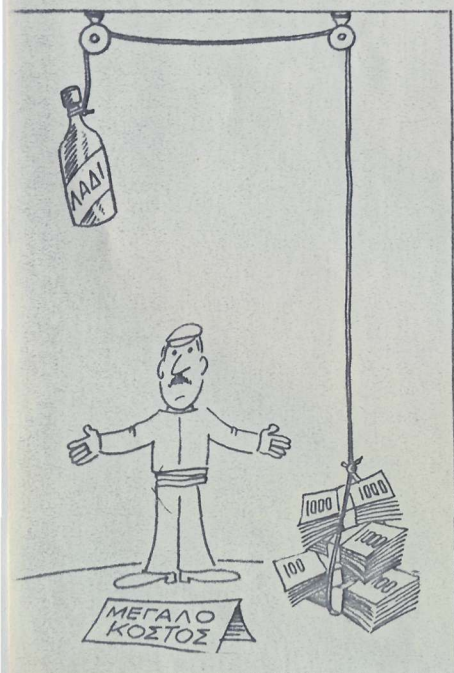
Ἡ ἀξία τῆς συνολικῆς παραγωγῆς
τοῦ λαδιού καὶ τῶν ἄλλων
προϊόντων τῆς ἐλιάς εἶναι
μεγαλύτερη ἀπὸ κάθε ἄλλο
ἀγροτικό προϊόν. Τὴ διετία
1974-75 ἔφθασε, κατὰ μέσο ὄρο,
τὰ 14 δισεκατομμύρια δραχμές τὸ
χρόνο, πού ἀντιστοιχεῖ στὸ 16%
περίπου τῆς ἀκαθάριστης ἀξίας
τῆς φυτικῆς παραγωγῆς.

Τὸ ἑλληνικὸ λάδι ἐξάγεται καὶ
ἀποφέρει συνάλλαγμα πολὺτιμο
γιὰ τὴ χώρα μας. Τὸ 1976 ἡ
Ἑλλάδα πούλησε σὲ χώρες τοῦ
ἐξωτερικοῦ 13.000 τόνους λαδιού
περίπου συνολικῆς ἀξίας 555
ἐκατομμυρίων δραχμῶν, πού
ἀντιστοιχοῦν σὲ 15,5 ἐκατομμύρια
δολλάρια. Οἱ δυνατότητες ὅμως
ἐξαγωγῆς εἶναι πολὺ
περισσότερες. Ἡ ἀξιοποίηση τῶν
δυνατοτήτων αὐτῶν περιορίζεται
ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς δασμούς πού
ἐπιβάλλουν οἱ ἄλλες χώρες.
Ὁ κ. Ὑπουργὸς Ἐμπορίου
ἀνακοίνωσε πρόσφατα ὅτι
προωθοῦνται ἐξαγωγές
55.000 τόνων λαδιού πού θά
ἀποφέρουν συνάλλαγμα 75 ἐκατ.
δολλαρίων. Οἱ ἐξαγωγές αὐτές
πραγματοποιοῦνται χάρις τὴν
ἐπιδότησή τους ἀπὸ τὸ Κράτος,
πού ἔφθασε τὸ 1,7 δις. δρχ.

Με τὴν ἐλιά ἀσχολοῦνται, σὲ
μεγάλο ἢ μικρὸ βαθμὸ, 350.000
ἀγροτικὲς οἰκογένειες, δηλαδή
περίπου οἱ μισές ἀπὸ τίς
ἀγροτικὲς οἰκογένειες τῆς χώρας.
Με τὴν αὐξημένη τιμὴ κατὰ 20-30
δρχ. τὸ κιλό, πού προσφέρει ἡ
Κοινότητα στὸ λάδι, τὸ εἰσόδημα
αὐτοῦ τοῦ μεγάλου τμήματος τοῦ
ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ μας θά
αὐξηθεῖ κι αὐτὸ εἶναι πολὺ
σημαντικό. Τὸ ἴδιο σημαντικό εἶναι
ὅτι με τὴν ἔνταξη ὁ ἑλληνικὸς
προϋπολογισμὸς θά ἐλαφρώσει
ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπιδότησεων
τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ λαδιού καθὼς
καὶ ἀπὸ τὸ κόστος πού
συνεπάγεται ἡ διατήρηση
μεγάλων ἀποθεμάτων.

Τα προβλήματα του Έλληνα ελαιοπαραγωγού

Ο Έλληνας ελαιοπαραγωγός αντιμετωπίζει και σήμερα πολλά προβλήματα. Τά σημαντικότερα είναι:

- Τό μεγάλο κόστος παραγωγής πού οφείλεται βασικά στις ύψηλές δαπάνες για έργατικά. Αυτό μειώνει την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού λαδιού στις αγορές του εξωτερικού. Πράγματι, τό λάδι μας σήμερα αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από χώρες πού εξακολουθούν νά έχουν χαμηλά ήμερομίσθια (Ισπανία, Τυνησία, Μάρκο).
- Τό μικρό μέγεθος τών ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων, πού επιπλέον είναι και πολυτεμαχισμένες. Αυτό δέν επιτρέπει σοβαρή συμπίεση τών καλλιεργητικών δαπανών (π.χ. τήν οικονομικά αποδοτική χρήση γεωργικών μηχανημάτων).

- Η μικρή μέση απόδοση τών ελαιοδένδρων, γιατί δέν έχει γίνει αξιόλογη συστηματοποίηση τής καλλιέργειας.
- Ο οξύς ανταγωνισμός από τά σπορέλαια πού προσφέρονται σέ πολύ μικρότερες τιμές και συνοδεύονται από έντονη διαφήμιση, πράγμα πού αυξάνει τήν κατανάλωσή τους σέ βάρος του λαδιού.
- Η νοθεία του λαδιού μέ σπορέλαια ή άλλες ουσίες, πού παρατηρείται στην αγορά και πού δυσχεραίνει τήν αύξηση τής καταναλώσεως του γνήσιου λαδιού στην ελληνική αγορά.

Όλα αυτά επιδρούν άρνητικά στή ζήτηση του λαδιού και, έπομένως, στό εισόδημα του παραγωγού.

ό λάδι τήν Ε.Ο.Κ.

Πρώτα-πρώτα, θά πρέπει νά ποῦμε ὅτι ἡ καλλιέργεια τῆς ἐλιάς στήν Κοινότητα δέν ἔχει τόση οἰκονομική καί κοινωνική σημασία, ὥςθ στή χώρα μας. Στήν Ε.Ο.Κ. ἡ καλλιέργειά της περιορίζεται βασικά στήν Ἰταλία, πού εἶναι μαζί μέ τήν Ἰσπανία οἱ πρώτες ἐλαιοπαραγωγικές χώρες στόν κόσμο, μέ τρίτη τήν Ἑλλάδα.

Ἡ Κοινότητα δέν ἔχει πλεονάσματα σέ λάδι. Ἀντίθετα ἔχει ἐλλείψεις, πού τίς συμπληρώνει μέ εισαγωγές (200.000 τόνους τό χρόνο). Δηλαδή χρειάζεται πολύ περισσότερο λάδι ἀπ' ὅ,τι πλεονάζει σέ μᾶς.

Γιά τό λάδι, ἐφαρμόζεται στήν Ε.Ο.Κ. ἀπό τό 1967 κοινή ὀργάνωση τῆς ἀγοράς. Αὐτό σημαίνει ὅτι δέν ὑπάρχουν δασμοί ἢ ἄλλοι περιορισμοί στό ἐμπόριο ἀνάμεσα στά κράτη-μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. Δηλαδή τό λάδι τῆς Ἰταλίας μπορεῖ νά πουληθεῖ σέ ὁποιαδήποτε χώρα τῆς Κοινότητας χωρίς κανένα περιορισμό. Πέρα ἀπό αὐτό στήν Κοινότητα ἐφαρμόζεται καί ἓνα εἰδικό σύστημα προστασίας τοῦ λαδιοῦ πού παράγεται στίς χώρες της.

Αὕτη ἡ προστασία τῆς παραγωγῆς τοῦ λαδιοῦ ἐξασφαλίζεται μέ δύο τρόπους:

1. Καθορίζεται μιά ὑψηλή καί ἐγγυημένη τιμή γιά τόν παραγωγό. Ἡ ὑψηλή τιμή τοῦ λαδιοῦ πού ἀπολαμβάνει ὁ παραγωγός στήν Ε.Ο.Κ. ἐξασφαλίζεται μέ τήν εἰσοδηματική ἐνίσχυση πού τοῦ χορηγεῖ ἡ Κοινότητα, γιά νά καλύψει τή διαφορά μεταξύ τῆς ἐγγυημένης τιμῆς καί τῆς τιμῆς πού ἐπικρατεῖ στήν ἀγορά.

Αὐτές οἱ εἰσοδηματικές ἐνισχύσεις πληρώνονται ἀπό τόν Κοινοτικό Προϋπολογισμό καί δέν ἐπιβαρύνουν

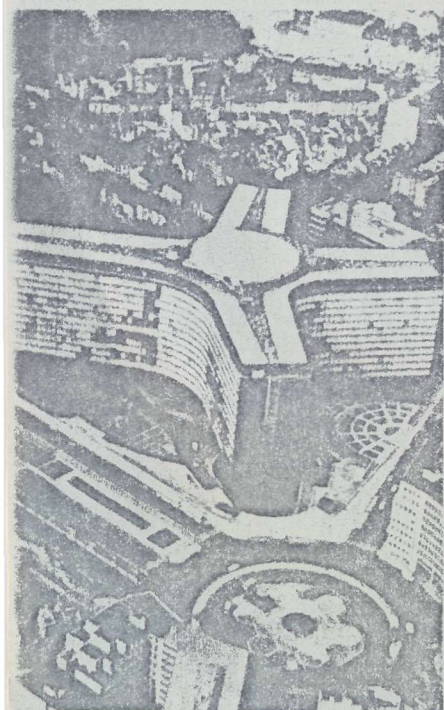
τήν τιμή πού πληρώνει ὁ καταναλωτής. Ἔτσι, τό λάδι τῆς σοδειᾶς 1977/78 πωλεῖται στό ἐμπόριο 75 δραχμές τό κιλό. Μέ βάση τήν τιμή αὕτη διαμορφώνεται ἡ τιμή στήν ὁποία ἀγοράζει ὁ καταναλωτής. Ὁ παραγωγός ὅμως, πέρα ἀπό τίς 75 δραχμές παίρνει καί 25 δραχμές τό κιλό εἰσοδηματική ἐνίσχυση ἀπό τόν προϋπολογισμό τῆς Κοινότητας.

2. Ἐπιβάλλεται μιά ἀντισταθμιστική εἰσφορά (ἓνα εἶδος δασμοῦ πού κάθε τόσο ἀλλάζει τό ὕψος του) στίς εισαγωγές λαδιοῦ στήν Κοινότητα ἀπό τρίτες χώρες. Αὐτό γίνεται μέ σκοπό νά ἐμποδίσουν οἱ εισαγωγές φθηνότερων λαδιῶν στήν Ε.Ο.Κ. καί νά προτιμᾶται ἡ κοινοτική παραγωγή.

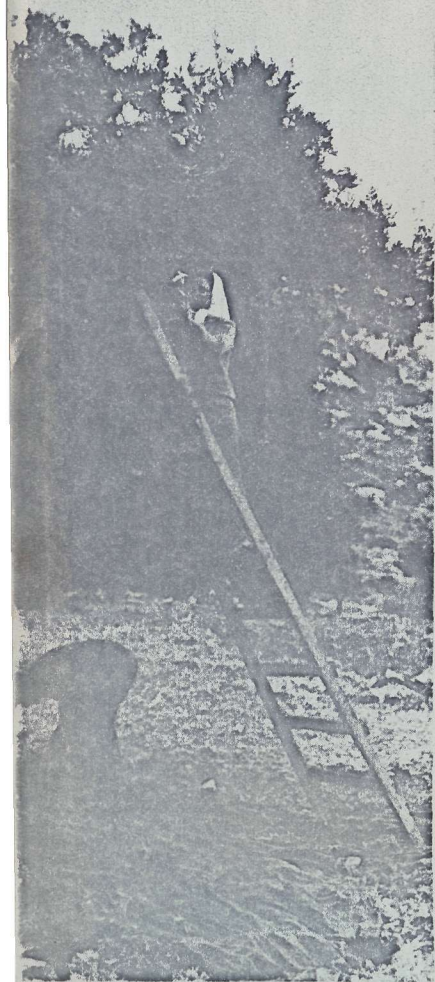
Τό καθεστώς αὐτό τῆς ἀντισταθμιστικῆς εἰσφοράς εἶναι πού παρεμποδίζει ὥς σήμερα τίς ἐξαγωγές τοῦ ἐλληνικοῦ λαδιοῦ στίς χώρες τῆς Κοινότητας.

Μέ τήν ἔνταξη τῆς Ἑλλάδας στήν Ε.Ο.Κ. φυσικά θά καταργηθοῦν οἱ εἰσφορές αὐτές καί ἔτσι τό λάδι μας θά κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα στίς ἀγορές τῆς Κοινότητας καί οἱ παραγωγοί θά εἰσπράττουν τήν εἰσοδηματική ἐνίσχυση.

Ἀκόμη πρέπει νά τονισθεῖ ὅτι ἡ πολιτική εἰσοδηματικῶν ἐνισχύσεων τῆς Κοινότητας ἀποβλέπει στήν ἐξασφάλιση σχετικῶς χαμηλῶν τιμῶν γιά τούς καταναλωτές τοῦ λαδιοῦ. Καί τοῦτο γιατί, συμπληρώνοντας ἡ Κοινότητα τίς τιμές τοῦ παραγωγοῦ μέ εἰσοδηματικές ἐνισχύσεις ἀπό τόν κοινοτικό προϋπολογισμό, ὁ καταναλωτής στήν Ε.Ο.Κ. δέν ἐπιβαρύνεται μέ ὀλόκληρο τό ὕψος τῆς τιμῆς πού εἰσπράττουν οἱ παραγωγοί.

α προβλήματα των έλαιοπαραγωγών της Κοινότητας

Τό ύψηλό κόστος του προϊόντος και ή μικρή απόδοτικότητα της έλαιοκαλλιέργειας είναι δύο από τά προβλήματα πού αντιμετωπίζουν και οί έλαιοπαραγωγοί της Κοινότητας. Μά τό πιό σοβαρό άπ' όλα είναι ό άνταγωνισμός του λαδιού από τά σπορέλαια. Τίς συνέπειες του άνταγωνισμού αυτού δέν τίς έχει άμεσα ύποστει ακόμη ό έλαιοπαραγωγός, γιατί ή Κοινότητα μέ τήν πολιτική της καταφέρνει νά εξασφαλίζει ικανοποιητική τιμή και σ' αυτόν και στόν καταναλωτή.

Ό κίνδυνος όμως των σπορελαίων ύπάρχει πάντα και ή καλύτερη αντιμετώπισή του είναι ή βελτίωση της ποιότητας και ή διατήρηση της άγνότητας του λαδιού, ή κατάλληλη προβολή του και ή μείωση του κόστους του. Ή αντιμετώπιση αυτή δέν έχει πάρει ακόμα συστηματικό χαρακτήρα και αυτό είναι μακροπρόθεσμα τό μεγαλύτερο

πρόβλημα πού αντιμετωπίζουν οί έλαιοπαραγωγοί της Κοινότητας.

Θά πρέπει νά πούμε ότι ή πολιτική πού άκολουθείται μέ τίς εισοδηματικές ένισχύσεις των παραγωγών, άποβλέπει στό νά κρατάει σέ λογικά επίπεδα τίς τιμές πού πληρώνουν οί καταναλωτές, ώστε ένα μέρος από τίς προτιμήσεις του για λιπαρές ουσίες νά στρέφεται πρós τό λάδι της έλιάς. Μόνη όμως, ή πολιτική αυτή δέν είναι άρκετή για νά εξασφαλίσει μακροπρόθεσμα τή διάθεση του προϊόντος των έλαιοπαραγωγών. Θά χρειαζόταν και ή δραστηριοποίησή τους για νά κάνουν τό λάδι τους, πού τελευταία ή κατανάλωσή του σημειώνει κάποια ύποχώρηση, πιό άνταγωνιστικό. Αυτό πρέπει νά γίνει συνείδηση γενικά των παραγωγών και νά κινηθούν συστηματικά και μεθοδευμένα μέ τίς οργανώσεις τους, πρós τό σκοπό αυτό.

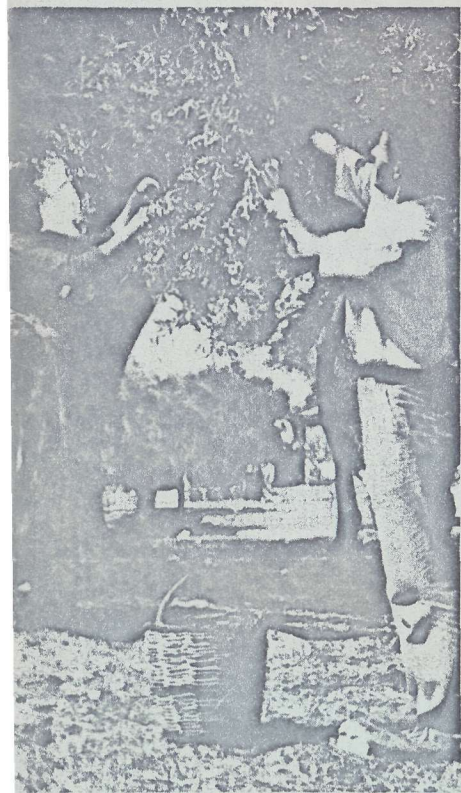
Μπορεί ἡ ἔνταξη μας τὴν Ε.Ο.Κ. νὰ λύσει τὰ προβλήματα τοῦ Ἑλληνα ἐλαιοπαραγωγῶ;

Με τὴν ἔνταξή μας στὴν Ε.Ο.Κ. τὸ ἑλληνικὸ λάδι θὰ βρεῖ λύσεις στὰ βασικὰ προβλήματα τοῦ ἐφόσον θὰ εἶναι κοινοτικό προϊόν καὶ θὰ ἔχει τὴν ἴδια ἀκριβῶς μεταχείριση μὲ τὸ λάδι τῆς Κοινότητος, δηλαδή:

- Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ μας θὰ ἔχουν ὑψηλότερες τιμές, γιατί οἱ τιμές παραγωγῶ τῆς Ε.Ο.Κ. γιὰ τὸ λάδι εἶναι κατὰ πολὺ ὑψηλότερες ἀπὸ τίς ἀντίστοιχες ἐλληνικές. Ἀναφέρουμε χαρακτηριστικά ὅτι ἐάν ἡ Ἑλλάδα ἦταν μέλος τῆς Ε.Ο.Κ., οἱ τιμές πού θὰ ἔπαιρναν οἱ Ἕλληνες παραγωγοὶ θὰ ἦταν κατὰ 20-30 δραχμές ὑψηλότερες, ἀπὸ τίς τιμές πού παίρνουν τὰ τελευταῖα χρόνια, γιὰ κάθε κιλό. Πιο συγκεκριμένα, γιὰ τὴ σοδειὰ 1977/78 ὁ Ἕλληνας παραγωγὸς παίρνει 70 δραχμές περίπου τὸ κιλό, ἐνῶ ὁ συνάδελφός του στὴν Ε.Ο.Κ. παίρνει 100 δραχμές περίπου. Γιὰ τὴν περίοδο 76/77 ὁ Ἕλληνας παραγωγὸς ἔπαιρνε περίπου 57-60 δραχμές τὸ κιλό, ὁ παραγωγὸς τῆς Κοινότητος γύρω στὶς 85. Ὁ Ἰσπανὸς ἐλαιοπαραγωγὸς 44-45 καὶ ὁ παραγωγὸς τῆς Τυνησίας 32-37 δρχ. τὸ κιλό.
- Θὰ ἐξασφαλίζεται ἀπὸ τὴν Κοινότητα ἡ διάθεση τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς μας. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐλαιοπαραγωγοὶ δὲν θὰ ἀντιμετωπίζουν πιά τὰ γνωστὰ προβλήματα διαθέσεως τοῦ προϊόντος.

Προβλήματα, ὅπως εἶναι τὸ ὑψηλὸ κόστος παραγωγῆς, ἡ μικρὴ ἀπόδοση τῶν δένδρων, ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν σπορελαίων, δὲν βρίσκουν τὴ λύση τους αὐτόματα μὲ τὴν ἔνταξη καὶ στὴν περίπτωση, μάλιστα, τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν σπορελαίων ἐπιδεινώνονται ἀπὸ αὐτὴν.

Ἐδῶ χρειάζεται νὰ ἀντιδράσουμε ὅλοι, παραγωγοὶ καὶ καταναλωτές, κάνοντας τὸ χρέος μας, μὲ τὴ συμπαράσταση τοῦ Κράτους. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἔχει συσταθεῖ καὶ συγκροτηθεῖ ἡ Πανελλήνια Ἑταιρία Προστασίας Ἑλαιολάδου, γιὰ τὴ συστηματικὴ προβολὴ τοῦ ἐθνικοῦ μας προϊόντος.

χρέος μας

αιοπαραγωγών

- Πρέπει να εφαρμόσουμε βελτιωμένες μεθόδους καλλιέργειας και να αυξήσουμε την απόδοση των ελαιοδένδρων με καλύτερες και περισσότερες καλλιεργητικές φροντίδες.

Για παράδειγμα αναφέρουμε τα χαμηλά σχήματα των δέντρων, που διευκολύνουν το μάζεμα του καρπού και περιορίζουν τα εργατικά. Ακόμη τη σωστή λίπανση, τη σωστή καταπολέμηση των έχθρων της έλίας, όπως ο δάκος και ο πυρηνοτρήτης. Έτσι, και μείωση του κόστους παραγωγής θα πετύχουμε και καλύτερης ποιότητας λάδι θα κάνουμε, ώστε το προϊόν μας να γίνει ανταγωνιστικό στο εξωτερικό.

- Πρέπει ακόμη να προωθήσουμε την από κοινού εκθλιψη ελαιόκαρπου. Αυτό θα μας δώσει λάδι καλύτερης ποιότητας και θα μειώσουμε έτσι το κόστος επεξεργασίας του. Όταν λέμε από κοινού εκθλιψη εννοούμε ότι σωστό είναι οι έλιές που μαζεύονται να στέλνονται λίγες-λίγες στο ελαιουργείο και εκεί με τις έλιές άλλων συγχωριανών να επεξεργάζονται. Είναι λάθος ο κάθε παραγωγός να επιμένει στη χωριστή ελαιοποίηση της δικής του παραγωγής στο ελαιουργείο.

Τό γιατί τό ξέρουν όλοι οι παραγωγοί χρόνια τώρα.

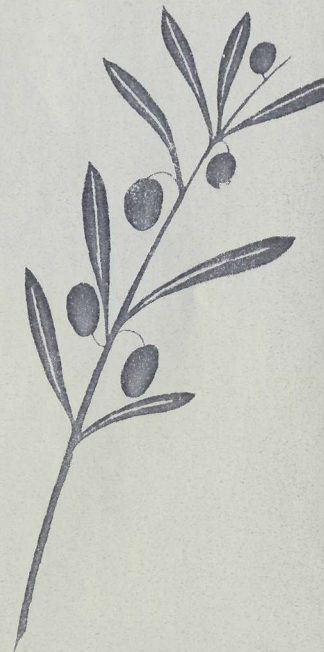
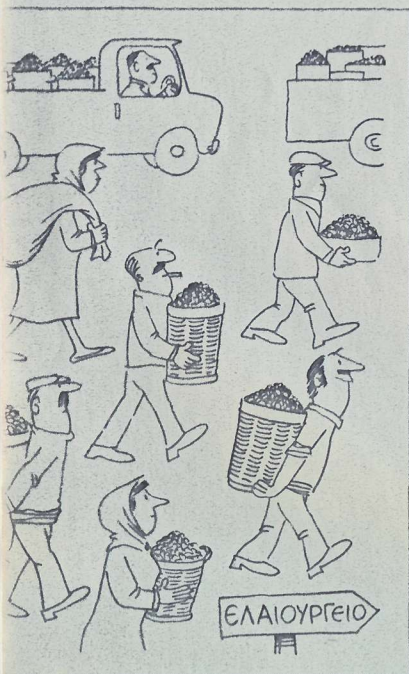
- Πρέπει να εμπιστευθούμε την έμπορία του προϊόντος μας σέ κείνους που δέν θά προσπαθήσουν νά τό νοθεύσουν γιά νά κερδίσουν σέ βάρος μας και σέ βάρος του καταναλωτή. Έγγυηση γι' αυτό αποτελεί ο Συνεταιρισμός.
- Δέν πρέπει νά ξεχνάμε ότι οι μικροί Συνεταιρισμοί ενώνονται σέ μεγαλύτερους -τίς Ένωσεις- και αυτές σέ Πανελλήνιες

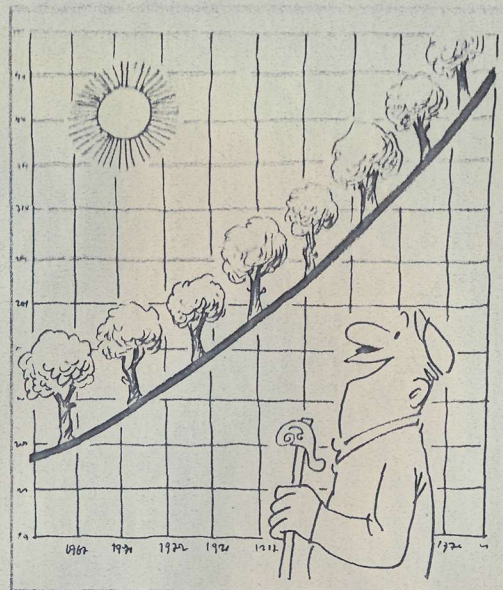
Όργανώσεις, όπως ή ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ, πού μπορούν, όταν τίς ένισχύσουμε, μέ τήν προτίμηση και τήν έμπιστοσύνη μας, νά διαφημίσουν κατάλληλα τό προϊόν μας, προβάλλοντας τίς άριστες ιδιότητές του ώστε νά κερδίσουν και νά διατηρήσουν τήν έμπιστοσύνη του καταναλωτή στό έσωτερικό αλλά και στό εξωτερικό.

Άκόμη οι Συνεταιρισμοί αυτοί διαθέτουν όργάνωση, ανθρώπινο δυναμικό και μέσα γιά νά ενημερώσουν τόν καταναλωτή, ότι πρέπει νά αγοράζει από κείνους πού αποτελούν έγγυηση γιά τή γνησιότητα των προϊόντων πού έμπορεύονται.

Μέ αυτό τόν τρόπο βοηθάμε και στην έξυγίαση του έμπορίου τροφίμων πού τόσο χρειάζεται στίς μέρες μας γιά νά μήν έκτίθεται σέ κινδύνους ή ύγεία του καταναλωτή και ταυτόχρονα νά μή διαρρέει τό εισόδημά του γιά νά στηρίζει άθέμιτα κέρδη.

συμφέρει
οιπόν
ον "Ελληνα
αιοπαραγωγό
ένταξη τῆς
ύρας
τὴν Ε.Ο.Κ.;

Ἀπό ὅσα εἶπαμε εἶναι φανερό
ὅτι ὁ "Ελληνας ἐλαιοπαραγωγός θά
ἔχει σημαντικά ὑψηλότερο εἰσόδημα
ἀπὸ σήμερα. Αὐτό τό εἰσόδημα
μπορεῖ νά τό κάνει μεγαλύτερο, ἐάν
φροντίσει νά αὐξήσει τήν ἀπόδοση
τῶν δέντρων του. Δέν ἀρκεῖ ὅμως
αὐτό. Θά πρέπει νά διασφαλίσει τήν
κατανάλωση τοῦ προϊόντος του,
φροντίζοντας νά τό προστατεύσει
ἀπὸ νοθεῖες καί νά τό κάνει
ἀνταγωνιστικότερο, σέ σύγκριση μέ
τά σπορέλαια. Καί τοῦτο θά γίνει ἐάν
βελτιώσει τήν ποιότητά του καί
ἀναθέσει τήν ἐμπορία του σέ χέρια
πού ἐμπνέουν ἐμπιστοσύνη.

"Υστερα ἀπὸ ὅλα αὐτά νομίζουμε ὅτι ὁ
κάθε ἐλαιοπαραγωγός εἶναι σέ θέση
νά κρίνει ἀπὸ μόνος του ἂν τόν
συμφέρει ἢ ὄχι ἡ ένταξη στήν Ε.Ο.Κ.
Καί ἀκόμη νά καταλάβει ὅτι ἡ ένταξη
δέν λύνει αὐτόματα ὅλα τὰ
προβλήματά του. Ἐχει χρέος
νά φροντίσει καί ὁ ἴδιος γιά
τήν ἀντιμετώπισή τους.

